

ART

L'Espai Volart recorda la lleugeresa de Francesc Todó

Una exposició amb 43 obres esdevé un tribut pòstum

ANTONI RIBAS TUR
 BARCELONA

Francesc Todó (1922-2016) va estar al corrent dels preparatius de l'exposició que l'Espai Volart li dedica fins al 26 de març, però malauradament la mostra ha acabat convertint-se en un homenatge pòstum a la seva figura i la seva trajectòria de gairebé set dècades. "Va ser el primer artista que em va demanar que escrivís un text sobre la seva obra, i un quart de segle després aquesta mostra estava pensada com un homenatge en vida", recorda el comissari de *Francesc Todó. Una música de cambra*, Àlex Susanna, poeta i director de l'Agència Catalana de Patrimoni Cultural.

La mostra repassa la trajectòria de Todó amb una quarantena d'obres, 13 de les quals són aquarel·les. Més de la meitat provenen de la col·lecció de l'artista i la resta de col·leccions particulars. I la Fundació Vila Casas hi aporta una de les tres obres de l'artista dels seus fons, *El molinet de cafè* (1980). "El concepte de la música de cambra per organitzar l'exposició em va venir al cap de seguida. Crec que defineix molt bé gran part de la trajectòria de Todó, perquè la seva obra representa majoritàriament interiors i perquè està habitada per objectes, entre els quals hi ha instruments musicals", explica el comissari. Malgrat

tot, al llarg de la mostra es pot observar com els objectes evolucionen i també com Todó va anar construint les relacions que sorgeixen entre ells. L'obra exposada més antiga sona a ritme de jazz i va ser propietat del poeta Jaime Gil de Biedma: Francesc Todó va homenatjar el saxofonista Coleman Hawkins amb el dibuix d'un saxofon que enllaça amb les màquines "absurdes, impersonals i juganeres", com diu Susanna, que protagonitzen el primer tram de la seva carrera. "L'etapa maquinista de Todó dura una desena d'anys i d'una manera gradual deriva cap a una poètica de l'objecte". Per a Susanna, els referents d'aquest Todó primerenc són artistes com Paul Klee, Francis Picabia, el Torres-García constructivista i Alexander Calder. Més endavant es pot observar el ressò del *pop-art* en un bodegó d'ampolles: *Homenatge als Beatles* (1967).

Els objectes dels bodegons de plenitud de Francesc Todó són més assossegats, malgrat que s'hi poden trobar notes d'humor. Sorgeixen de la lectura personal que el pintor fa del cubisme –es pot observar en els tons freds i la superposició de plans–, i l'artista evolucionarà cap a una pintura marcada per la lleugeresa. "Todó esdevé plenament ell mateix als anys 80. Arriba a aquesta plenitud a través d'un procés de desmaterialització de la realitat extraordinàriament sofisticat", sub-

Plenitud
 "Todó esdevé plenament ell mateix als anys 80", afirma Àlex Susanna

Màquines
 La primera època de Todó és plena d'unes màquines "juganeres"

Quadre cubista al cavallet (1988) reflecteix la lectura personal del cubisme que va fer Francesc Todó. FRANCESC TODÓ / ESPAI VOLART

ratlla el comissari, que també n'enumera les claus, com "els siluetejats en blanc", "les transparències i els reflexos" i "els punts de llum". No totes les obres exposades són natures mortes, també s'hi poden veure diversos paisatges, també realitzats amb l'estil més característic del pintor. "Todó imagina el

que pinta, i tracta els elements del paisatge com si fossin les peces d'un joc de construcció", conclou el comissari. A més de l'exposició de Todó, l'Espai Volart també ha inaugurat una mostra dels retrats d'encàrrec de Gonzalo Goytisolo i una altra de les pintures expressionistes i d'alè bíblic de Sergi Barnils.